

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Глобальні проблеми сучасності

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»**

ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ

**ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО**

КАФЕДРА

ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА

МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Освітній ступінь

бакалавр

Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність

014 «Середня освіта (Історія)»

Освітньо-професійна програма

«Середня освіта (Історія)»

Кількість кредитів

3

Рік підготовки, семестр

4 рік, VIII семестр

Компонент освітньо-професійної програми

Вибіркова дисципліна

Дні занять

згідно з розкладом

Мова викладання

українська

Консультації

щовівторка 13.00–14.20 (304 кабінет, з
можливістю дистанційної роботи на
платформах ZOOM та Google-class).

Викладач

доктор історичних наук, доцент, професор
кафедри всесвітньої історії та міжнародних
відносин **Кондратьєв Ігор Вікторович**

Контакти

E-mail: kooondrat2015@gmail.com

Facebook Messenger Ihor Kondratiev

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Глобальні проблеми сучасності» охоплює коло теоретичних і практичних аспектів, що виникли перед людством в умовах глобалізації. У процесі викладання матеріалу розглядаються основні глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення, приділена увага визначенню пріоритетності та комплексності проблем, а також визначенню псевдопроблем.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є взаємозв'язок політичних, економічних, соціальних та екологічних процесів, що тривають в умовах глобалізації.

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів:

1. Проблеми розвитку – економічні проблеми та їх наслідки.
2. Гуманітарні, соціальні та політичні проблеми людства.

Метою викладання навчальної дисципліни «Глобальні проблеми сучасності» є формування у студентів комплексного бачення розвитку сучасної цивілізації та розуміння необхідності вирішення і визначення пріоритетності проблем.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПШ	Компетентності
ЗК 01.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 02.	Здатність зберігати та примножувати культурні цінності на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.
ЗК 03.	Здатність активно вчитися впродовж життя й оволодівати інноваційними стратегіями навчання.
ФК 01.	Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.
ФК 09.	Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.
ФК 10.	Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.
Результати навчання	
ПРН 01.	Уміння аналізувати й розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері професійної діяльності або навчання.
ПРН 02.	Розуміння значення культури як форми людського існування, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.
ПРН 03.	Володіння концептуальними науковими та практичними знаннями та здатністю до критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної педагогічної діяльності та/або навчанні історії.
ПРН 09	Здатність продовжувати навчання упродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності з високим рівнем автономності.

ПРН 11.	Здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.
ПРН 12.	Розуміння й використання основних сучасних термінів і положень історичних наук та методики їх викладання, а також здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати результати діяльності науковців різних напрямків і шкіл. Знання та розуміння історіографії для аналізу сучасних наукових дискусій із проблем вітчизняної та всесвітньої історії.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль I				
1	Поняття “глобалізація” та “глобальні проблеми”.	2		6
2	Проблеми світової економіки.	2		6
3	Проблема бідності та відсталості.	2		6
4	Проблема природних ресурсів (енергетична та сировинна).		2	6
5	Світові економічні кризи.	2		6
6	Екологічні проблеми людства.		2	6
Модуль II				
7	Демографічні проблеми.		2	6
8	Продовольча проблема.	2		6
9	Політичні проблеми.	2		6
10	Соціальні проблеми.	2		6
11	Перспективи людства. Роль та значення футурології.	2	2	6
Разом за курс - 60 год		16	8	66

Тематика практичних занять

Модуль I

Тема 1. Ресурсний потенціал людства (2 год.)

1. Ресурсний потенціал людства: проблеми обмеженості.
2. Проблема раціонального та нераціонального використання природних ресурсів.
3. Роль та значення відновлюваних ресурсів.

Тема 2. Екологічна криза та шляхи її вирішення (2 год.)

1. Негативний вплив людини на біосферу: основні різновиди та вплив:
 - а) парниковий ефект та глобальне потепління;
 - б) забруднення водних ресурсів;
 - в) нищення лісів та проблема опустелювання;
 - г) проблема побутових та технологічних відходів.
2. Особливості екологічних проблем у високорозвинутих країнах, та країнах, що розвиваються.
3. Шляхи вирішення екологічних проблем.

Модуль II

Тема 3. Демографічні проблеми людства (2 год.)

1. Причини демографічних проблем людства: регіональні особливості.
2. Урбанізація на сучасному етапі розвитку людства.
3. Взаємозв'язок демографічного фактору та продовольчої проблеми.
4. Проблема водного голоду.

Тема 4. Перспективи розвитку людства та можливі шляхи вирішення проблем (2 год.)

1. Виклики ХХІ століття.
2. Моделі розвитку людської цивілізації.
3. Схарактеризуйте основні причини виникнення глобальних проблем: чи є вони закономірними?

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. [Кондратьєв І.В. Глобальні проблеми сучасності : навч.-метод. посіб. – Чернігів, 2020. – 28 с.](#)
2. Ладиченко Т. В., Бакка Т. В., Желіба О. В. Суспільствознавство. – К.: Аконіт, 2005. – 160 с.
3. Яковенко Г. Г. Методика навчання суспільствознавчих дисциплін: Навчально-методичний посібник. – Харків, 2017. – 154 с.

Допоміжна література:

1. Білорус О.Т. Глобальні трансформації і стратегії розвитку. – К.: НАН України, 1998. – 416 с.
2. Гальчинський А. С. Суперечності реформ у контексті цивілізаційного процесу. – К., 2001. – 320 с.
3. Гальчинський А. С. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи : Методологічні аспекти / А. С. Гальчинський. – К., 2006. – 312 с.
4. Геєць В. М. Постіндустріальне реформування національних економік: глобальні закономірності та регіональні особливості / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко // Інноваційні перспективи України. – Х., 2006. – С. 87-179.
5. Глобальные проблемы человечества. – М., 2006. – 264 с.
6. Жаліло Я. А. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика: Монографія. – К., 2003. – 368 с.
7. Інноваційна складова економічного розвитку: Монографія / За ред. Л. К. Безчасного. – К., 2000. – 201 с.
8. Наконечна, Н. Глобальні трансформації мирового порядку (культурницький аспект) // Сучасність. – 2006. – №10. – С. 104-110.

9. Пархомчук О. Глобальна проблема демілітаризації конверсії як чинник посилення взаємозалежності світу // Віче. – 2010. – №20. – С.27-29.
10. Семенюк Е. П. Глобальні проблеми людства, концепція сталого розвитку і сучасна наука / Е. П. Семенюк, В. П. Мельник // Філософія сучасної науки і техніки. – Львів, 2006. – С. 75-87.
11. Скаленко О. Глобальні резерви поступу: Монографія. – К., 2000. – 394 с.
12. Скаленко О. Глобальні важелі сучасного соціально-економічного поступу / О. Скаленко // Українознавство. – 2003. – №4. – С. 253-260.
13. Стиглиць Джозеф. Глобалізація та її тягар: Пер. з англ. – К., 2003. – 252 с.
14. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія / За ред. Д.Г.Лук'яненка. – К., 2001. – 538 с.
15. Філіпенко А. С. Цивілізаційні виміри економічного розвитку. – К., 2003. – 400 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Сайт ООН // Режим доступу: <https://www.un.org>

Сайт ВОЗ // Режим доступу: <https://www.who.int>

Сайт ЮНІСЕФ // Режим доступу: <https://www.unicef.org>

Global problems of the world [ел. ресурс] // Режим доступу: <http://ukr-tur.narod.ru/ekon/svit/global/globalproblem.htm>

Encyclopedia of World Problems and Human Potential [ел. ресурс] // Режим доступу: <http://ukr-tur.narod.ru/ekon/svit/global/globalproblem.htm>

Scientific, social and political aspects of fighting aging [ел. ресурс] // Режим доступу: <http://ukr-tur.narod.ru/ekon/svit/global/globalproblem.htm>

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями фактів та використовуючи методологію суспільного та історичного пізнання;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати самостійну роботу (робота з картами);
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 60 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі виконання завдань забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість занять	Бали	Загальна кількість балів
Робота на лекційному занятті	8	3	до 32
Робота на практичному занятті	4	12	до 48
Самостійна робота.	1	20	до 20
Усього:			до 100

ПРО ВИКЛАДАЧА

доктор історичних наук, доцент, професор кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин

Кондратьєв Ігор Вікторович

1989-1994 рр. – навчався на історичному факультеті Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т. Г. Шевченка, де здобув освіту «вчитель історії і права».

1994 р. – працював в школі вчителем історії.

1994-1997 рр. навчався в аспірантурі.

1998 р. працював старшим науковим співробітником кафедри історії та археології України.

2005 р. – в Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна захистив кандидатську дисертацію.

З 1998 р. – асистент, з 2004 р. – старший викладач, з 2005 року – доцент кафедри всесвітньої історії Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка.

2020 р. – в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка захистив докторську дисертацію за спеціальністю 07.00.02 Всесвітня історія.

З 2020 р. – професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин НУЧК імені Т.Г.Шевченка.

У 2012 р. взяв участь у Всеукраїнському конкурсі серед економістів-практиків «Нова економічна формація» (співорганізатори – Київська школа економіки, «Райффайзен Банк Аваль» та газета «Дзеркало тижня»). За результатами зайняв призове місце. У 2015 році пройшов навчання та отримав диплом у якості підприємця в проекті STEP Ukraine «Путівник по комерціалізації». Організатор — CRDF (CRDF is an independent nonprofit organization that promotes international scientific and technical collaboration through grants, technical resources, training and services). У 2015 р. виборов призове місце в українсько-німецькому конкурсі есе «Україна між Сходом та Заходом: апокаліпсис чи модель майбутнього?». Організаторами конкурсу виступили Київський національний університет імені Тараса Шевченка та Центр східно-західних студій Регенсбурзького університету «Європеум» (Регенсбурзький університет, Німеччина). 5 грудня 2017 р. був нагороджений Віце-прем'єр-міністром України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванною Климпуш-Цинцадзе та керівником комунікаційного напрямку проекту ЄС Дипломом переможця конкурсу для журналістів на краще роз'яснення положень і висвітлення результатів впровадження угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (організатором виступила організація «association4u»). 26 жовтня 2020 р. із статтею «Завтра» виборов перше місце в конкурсі есе до 75-річчя Організації Об'єднаних Націй, оголошеному представництвом ООН в Україні.

Публікації:

1. Кондратьєв І. Завтра / есе до до 75-річчя ООН [Ел. ресурс] / Режим доступу: <https://ukraine.un.org/uk/97369-konkurs-ese-do-75-richchya-oon-roboti-peremozhciv>. - Дата доступу. 13.02.2021.
2. Кондратьєв І. Энергетика: деньги и мотивация // Дело: ежемесечный бизнес-журнал (г.Минск, Беларусь). – 2017. - №1-2(262). – С.24-27.
3. Кондратьєв І. Третій шанс? // Україна між Сходом та Заходом: апокаліпсис чи модель майбутнього?: збірка есе / Центр східно-західний студій Регенсбурзького університету «Європеум», Київський національний університет імені Т.Шевченка. – К.: Самміт-Книга, 2016. – 208 с. – С.36-40.
4. [Кондратьєв І.В. Глобальні проблеми сучасності : навч.-метод. посіб. – Чернігів, 2020. - 28 с.](#)
5. Kondratjew I. Eine dritte Chance? // Koschmal, Walter: Die Ukraine hat das Wort. Stimmen zu Gegenwart und Zukunft. – Berlin: OEZ Berlin-Verlag, 2016. - 408 с. – С.104-112.